

Hoeve Rijkevorsel

ing. L.W. Vreugdenhil,

Bonnenweg 50

3151 XA Hoek van Holland.

0174-384807

0174-386161

hoeve-rijckevorsel@planet.nl

www.debonnen.nl

banknr. 3232.32.051

019652

een biologisch landbouwbedrijf met speciale aandacht voor natuur en recreatie!

Aan: het Dagelijks Bestuur
van de deelgemeente Hoek van Holland
Postbus 10,
3150 AA Hoek van Holland.

Betreft: bedrijfsplan Hoeve Rijkevorsel

Hoek van Holland,
17 april 2006

Geacht bestuur,

Bijgevoegd treft u aan het in uw opdracht opgestelde bedrijfsplan voor de Hoeve Rijkevorsel "nieuwe stijl" in het transformatieproces dat de Bonnenpolders in de komende periode zal ondergaan. Het blijft daarmee "een biologisch landbouwbedrijf met speciale aandacht voor natuur en recreatie".

Reeds eerder – in december 2001 – heb ik u een bedrijfsplan toegezonden voor de opzet zoals deze mij voor ogen stond na de financieel fatale gebeurtenissen met wateroverlast en daardoor oogstschade en bodemstructuurschade in september 1998, oktober 1999, november 2000 en september 2001. Helaas was er (i.t.t. de bank) geen bereidheid van de Erven van Rijkevorsel om mee te werken aan een herfinanciering waardoor ik in het traject kwam van het Bijstandsbesluit Zelfstandigen. Hierover is de deelgemeente Hoek van Holland geïnformeerd in oktober 2003, inclusief een bijgesteld bedrijfsplan.

In november 2003 is er unaniem een motie aangenomen in de deelgemeente Hoek van Holland om in het eerste halfjaar van 2004 te komen tot een gebiedsvisie voor de Bonnenpolders. Met deze visie zou een dreigende verpaupering kunnen worden voorkomen en zou er een samenhangend beleid kunnen worden gevoerd over dit gebied. Daarmee zou ook duidelijkheid ontstaan over de perspectieven voor mijn bedrijf en mijn bedrijfsvoering. Helaas heeft de uitvoering van deze motie erg lang op zich laten wachten. Er zijn verwachtingen gewekt en vervolgens niet gerealiseerd. Dit heeft verstrekende consequenties gehad voor de juridische en financiële basis van mijn bedrijf.

Inmiddels is duidelijk geworden dat de Erven van Rijkevorsel graag landgoederen willen realiseren in de Bonnenpolders. Het was al duidelijk in het Natuurgebiedsplan Delf- en Haaglanden dat er percelen zijn aangewezen ten behoeve van de ontwikkeling van natuurlijke graslanden en er zijn in het kader van het ABC-plan Delfland maatregelen in voorbereiding ter voorkoming van wateroverlast.

Op de hoeve Rijkevorsel is de bedrijfsvoering gericht op een eerlijke teelt, een (h)eerlijk product en een eerlijke handel. U kunt ons aanspreken op de sleutelbegrippen duurzaamheid, verantwoordelijkheid en respect.

Het is betrokkenen bekend dat ik met mijn bedrijfsontwikkeling sinds 1976 heb ingezet op verbreding i.p.v. specialisatie en op directe vermarkting i.p.v. het produceren voor de wereldmarkt. In mijn visie op een agrarisch bedrijf in de Bonnenpolder heb ik als agrarisch ondernemer rekening gehouden met de beperkingen die hier gelden en geanticipeerd op de mogelijkheden die er zijn. Ik wilde als ondernemer duidelijk deel zijn van de samenleving en kon mij daarnaast zelfs de luxe veroorloven daaraan bijv. ondermeer een bestuurlijke bijdrage te leveren. Eveneens ontvang ik al sinds 1987 schoolklassen op de boerderij om de kinderen inzicht te verschaffen in de basisproductie van voedsel en bestaat er ook al een tweetal decennia de mogelijkheid tot het doorlopen van een stage op het bedrijf.

Een ernstige verstoring vond plaats door het gedoogbeleid van een naburige gemeente inzake een illegale detailhandel van aardappelen, groenten & fruit. Dit betekende een ondermijning van de directe verkoop aan de consument van zelfgeteelde aardappelen en uien vanaf mijn bedrijf en daarmee viel een belangrijke steunpilaar onder mijn bedrijf weg. In 1996 - notabene in de periode dat ik zelf voorzitter was van de deelgemeente Hoek van Holland - is er een bezwaar- en beroepsprocedure gestart tegen het feit dat ik zakelijk onderuit werd gehaald. Dit langdurige bestuursrechtelijke proces is in april 2001 bij de Raad van State winnend afgesloten. Mijn juridische en morele gelijk heb ik behaald; financieel is mij echter een forse schade berokkend. Er ligt een aanzienlijke claim bij de huidige gemeente Westland.

Het bedrijfsplan van DLV Adviesgroep NV geeft in de SWOT-analyse een reëel beeld van de sterke en zwakke punten van het bedrijf, maar ook van de kansen en bedreigingen. Een aantal van deze kansen en wensen zijn uitgewerkt. De herstart van de boerderijwinkel zal pas mogelijk zijn als er definitief duidelijkheid is over de het handhavingsbeleid van de huidige gemeente Westland. Het is daarbij belangrijk dat de ene overheid de andere overheid aanspreekt op haar verantwoordelijkheid in deze. De mogelijkheid tot de start van een kleine horecavoorziening is afhankelijk van de medewerking van de overheid inzake het bestemmingsplan en noodzakelijke vergunningen. Educatie zoals dit in het verleden plaatsvond kan feitelijk niet meer gratis, maar zal vergoed moeten worden. Bepalend daarbij is of de overheid in combinatie met het onderwijs hiervoor voldoende gelden kan vrijmaken. Het zelf verzuivelen van de biologische melk is een interessante optie die nog nader kan worden uitgewerkt. Voorts is het aanbieden van zorg niet benoemd in dit plan, maar heeft ook perspectieven. Reeds nu wordt incidenteel en anoniem gebruik gemaakt van de mogelijkheid om tot rust te komen op de boerderij. In dit plan is uitgegaan van de arbeidsinzet van één persoon. Extra activiteiten vragen extra arbeid en deze zal (naast eventueel extra investeringen) ook vergoed moeten worden. Een uitgangspunt blijft immers dat de Hoeve Rijckevorsel ook in de toekomst duurzaam en volwaardig, met verantwoordelijkheid en respect en maatschappelijk verantwoord geëxploiteerd kan worden. Dit vraagt om een type ondernemer die niet met zijn rug naar de samenleving staat, maar betrokken is bij maatschappelijke ontwikkelingen. De afgelopen 30 jaar heb ik meer dan voldoende aangetoond hiertoe in staat te zijn.

Dit bedrijfsplan laat ook zien dat in potentie de nodige mogelijkheden aanwezig zijn om het bedrijf op een gezonde economische wijze te exploiteren, maar dat de rol van andere partijen daarbij bepalend is. Het gaat daarbij om ondermeer de beheersovereenkomst via het ZHL, de pachtprijs van de grondeigenaren, de manier waarop "rood" ook voor "groen" zal willen investeren door investeringen in gebouwen en toeslagrechten, de wijze waarop de overheid het bestemmingsplan vaststelt (en ook handhaaft!) en bijv. de vergoedingen voor natuur- en milieueducatie, rondleidingen en excursies. Voorts laat het bedrijfsplan de gewenste eindsituatie zien. Hierbij is het akkerbouwbedrijf van collega ing. A.H.M. Weterings aan de Hoeve Rijckevorsel toegevoegd. Mede gezien de leeftijd van de heer Weterings (57) zal hiervan vooralsnog de eerstkomende acht jaar geen sprake zijn. Het bedrijfsplan laat niet zien welke stappen noodzakelijk zijn om in deze eindsituatie te komen en hoe deze overbrugging tussentijds gefinancierd dient te worden. Het bedrijfsplan laat wel zien dat in de huidige onzekere situatie er sprake is van aanzienlijke liquiditeitsafname en dat dit de grondvesten van het bedrijf aantast. Deze onzekerheid heeft feitelijk al te lang geduurd.

Op de hoeve Rijckevorsel is de bedrijfsvoering gericht op een eerlijke teelt, een (h)eerlijk product en een eerlijke handel. U kunt ons aanspreken op de sleutelbegrippen duurzaamheid, verantwoordelijkheid en respect.

In de conclusies en het advies van het bedrijfsplan wordt aanbevolen om vanuit de herstructurering de Hoeve Rijckevorsel financieel te ondersteunen door middel van bijv. subsidies en/of een rentevrije lening. Voorts wordt de aanbeveling gedaan – mede gezien de huidige financiële situatie – haast te maken het bedrijf financieel te herstructureren en de noodzakelijke aanpassingen uit te voeren.

Inmiddels zijn sinds het eerste verzoek van de Stichting de Bonnen om een integrale gebiedsvisie meer dan vijf jaar verstreken. Tevens zijn meer dan vier jaar verstreken sinds ik u in kennis heb gesteld van een eerder op basis van een advies van DLV opgesteld bedrijfsplan. Sindsdien heeft een succesvolle start plaatsgevonden van de verbreding met een minicamping en een paardenpension en is de omschakeling naar biologische landbouw technisch afgerond. Dit laatste heeft echter financieel nog geen profijt opgeleverd door de dip in de economie, maar de perspectieven zijn zeker aanwezig. Wat nog resteert, is een noodzakelijke verbetering in de structuur van de grond. Hierover heeft DLV reeds in april 2000 een advies uitgebracht. Deze structuurverbetering is noodzakelijk om de draagkracht te verbeteren, zodebeschadiging te voorkomen en het groeiseizoen te verlengen. Technisch heb ik gedaan wat binnen mijn mogelijkheden lag; de financiële problemen zijn echter slechts toegenomen. De vertraging in de planvorming behoort niet tot mijn verantwoordelijkheden, maar heeft wel verstrekende consequenties gehad voor de mogelijkheden het bedrijf verder te ontwikkelen.

Voor het ontstaan van de huidige financiële en juridische situatie ligt er een zware morele verantwoordelijkheid bij de diverse partijen die betrokken zijn bij de gewenste herstructurering van de Bonnenpolders. De deelgemeente heeft daarbij een duidelijke regiefunctie. Persoonlijk heb ik mij op het standpunt gesteld dat ik geen blokkade wens te zijn bij deze herstructurering, maar juist een kans wil krijgen tot het maken van een doorstart met het bedrijf waar ik en mijn naasten zo nauw bij betrokken zijn. De afgelopen jaren is niet alleen financieel, maar ook emotioneel reeds een groot offer gebracht; de komende jaren dient er weer perspectief te zijn en de mogelijkheid om op een constructieve manier te werken aan de noodzakelijke ontwikkeling en aanpassing van het bedrijf.

Concreet verzoek ik u:

- 1) aan te geven welke stappen noodzakelijk zijn om het gewenste eindstadium te bereiken?
- 2) aan te geven op welke termijn en met welke middelen het bedrijf van collega Weterings kan worden geïntegreerd in de Hoeve Rijckevorsel?
- 3) aan te geven welke mogelijkheden (bestemmingsplan, vergunningen, subsidies, etc.) mij geboden worden om het bedrijf in de gewenste richting te ontwikkelen en welke bescherming de overheid mij biedt tegen valse concurrentie (de zogeheten waarborgnorm van een bestemmingsplan)?
- 4) aan te geven op welke wijze er wederom een gezonde financiële en juridische basis aan mijn bedrijf gegeven kan worden in deze herstructurering van de Bonnenpolders?
- 5) aan te geven op welke wijze de overbrugging tot het gewenste eindstadium juridisch geregeld en zakelijk gefinancierd kan worden in deze labiele overgangperiode?

met vriendelijke groet,

ing. L.W. Vreugdenhil

Bijlage: Bedrijfsplan Hoeve Rijckevorsel, april 2006, DLV Adviesgroep NV

- c.c.:
- dhr. ir. A. de Bonte, DLV Groen & Ruimte
 - dhr. ing. A.H.M. Weterings
 - dhr. G. Boers, Rabobank Westland
 - dhr. ing. G. Takkenkamp, Erven van Rijckevorsel
 - dhr. drs. L. Bolsius, wethouder gemeente Rotterdam

Op de hoeve Rijckevorsel is de bedrijfsvoering gericht op een eerlijke teelt, een (h)eerlijk product en een eerlijke handel. U kunt ons aanspreken op de sleutelbegrippen duurzaamheid, verantwoordelijkheid en respect.